

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2021-2026

Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Επιχειρήσεις και Άλλους Φορείς

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

Για την ορθή υλοποίηση του επενδυτικού σας έργου πρέπει από το πρώτο μέχρι και το τελευταίο στάδιο να ακολουθηθούν οι καθορισμένες από τον Οδηγό Σχεδίου διαδικασίες, προς αποφυγή αχρείαστων καθυστερήσεων, τλαιπωρίας ή και απώλεια οποιοσδήποτε ποσού χορηγίας. Για διευκόλυνση σας παραθέτουμε πιο κάτω, μέρος της πληροφόρησης που περιέχεται στον Οδηγό του Σχεδίου που αφορά την υποβολή αιτήματος πληρωμής. Παρακαλώ διαβάστε προσεκτικά τις πιο κάτω Οδηγίες και είμαστε στη διάθεση σας για τυχόν ερωτήματα ή/και διευκρινίσεις (τα τηλέφωνα επικοινωνίας αναγράφονται στο τέλος του παρόντος εγγράφου).

Η εγκριθείσα χορηγία μπορεί να πληρωθεί σε δύο στάδια:

- **Α΄ ΦΑΣΗ – Προκαταβολή**, η οποία είναι προαιρετική – δηλαδή μπορείτε εάν το επιθυμείτε να υποβάλετε μόνο το τελικό αίτημα πληρωμής.
- **Β΄ ΦΑΣΗ- Τελική Πληρωμή**, η οποία υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση/ υλοποίηση του έργου.

Α΄ ΦΑΣΗ – Προκαταβολή (προαιρετική)

Για όσους επιθυμούν να πληρωθούν Προκαταβολή (Α΄ ΦΑΣΗ), μέχρι και το 20% της εγκριθείσας χορηγίας, δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών. Ως εκ τούτου για την πληρωμή προκαταβολής απαιτείται η υποβολή των πιο κάτω:

1. Αίτημα Πληρωμής Προκαταβολής (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**).
2. Έντυπο Εξουσιοδότηση για πληρωμές από το “FIMAS” (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**)- Μαζί με την εξουσιοδότηση θα πρέπει να υποβάλλεται φωτοαντίγραφο μέρους της κατάστασης του τραπεζικού σας λογαριασμού (στο οποίο δεν φαίνονται οποιεσδήποτε συναλλαγές) όπου παρουσιάζονται μόνο το όνομα της Τράπεζας, ο κάτοχος/δικαιούχος του λογαριασμού, ο κωδικός και το όνομα του υποκαταστήματος (όπου εφαρμόζεται) και ο διεθνής αριθμός λογαριασμού σας (IBAN - International Bank Account Number).

Σημαντική επισήμανση

Οι επιχειρήσεις που ενδέχεται να ολοκληρώσουν την υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού τους έργου, χωρίς να έχουν υποβάλει αίτημα για πληρωμή προκαταβολής, μπορούν να υποβάλουν απευθείας αίτημα Τελικής Πληρωμής.

Β΄ ΦΑΣΗ- Τελική Πληρωμή

Για την πληρωμή του ποσού χορηγίας της Β΄ ΦΑΣΗΣ (Τελική Πληρωμή), εκτός από την συνολική πιστοποίηση του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου του έργου απαιτείται η υποβολή των πιο κάτω:

1. Αίτημα Τελικής Πληρωμής (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**).
2. Εξουσιοδότηση Πληρωμής από το “FIMAS” (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**), εάν δεν έχει υποβληθεί με προηγούμενο αίτημα πληρωμής. Μαζί με την εξουσιοδότηση θα πρέπει να υποβάλλεται φωτοαντίγραφο μέρους της κατάστασης του τραπεζικού σας λογαριασμού (στο οποίο δεν φαίνονται οποιεσδήποτε συναλλαγές) όπου παρουσιάζονται μόνο το όνομα της Τράπεζας, ο κάτοχος/δικαιούχος του λογαριασμού, ο κωδικός και το όνομα του υποκαταστήματος (όπου εφαρμόζεται) και ο διεθνής αριθμός λογαριασμού σας (IBAN- International Bank Account Number).
3. Αναλυτικές Καταστάσεις Πληρωμών με τις δαπάνες που έχουν διενεργηθεί (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6**) και Βεβαίωση Αιτητή / Νόμιμου Εκπροσώπου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**).
4. Πρωτότυπα αποδεικτικά στοιχεία αγοράς εξοπλισμού/ υπηρεσιών (τιμολόγια, έγγραφα εισαγωγής, αποδείξεις πληρωμών κ.λπ.).
5. Φωτοαντίγραφο για κάθε ένα από τα πιο πάνω αποδεικτικά στοιχεία αγοράς εξοπλισμού/ υπηρεσιών (τιμολόγια, έγγραφα εισαγωγής, αποδείξεις πληρωμών κ.λπ.).
6. Κατάσταση λογαριασμού από την Τράπεζα (Bank Statement) στην οποία να αναγράφονται οι αριθμοί των επιταγών, οι μεταφορές μέσω τράπεζας (bank transfer) και οι πληρωμές με πιστωτική κάρτα, με τις οποίες έγινε η πληρωμή/εξόφληση των τιμολογίων. Σε περίπτωση όπου στην απόδειξη πληρωμής δεν αναγράφεται ο αριθμός της επιταγής με την οποία έγινε η πληρωμή/εξόφληση του τιμολογίου, απαιτείται η υποβολή αντιγράφου της επιταγής κατάλληλα σφραγισμένης από την Τράπεζα καθώς και αναλυτική κατάσταση της μερίδας του δικαιούχου από τον προμηθευτή [για τιμολόγια επί πιστώσει (credit invoice)].
7. Υπεύθυνη Δήλωση για τον Τρόπο Αγοράς και Πληρωμής Επιλέξιμων Δαπανών (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**).
8. Υπεύθυνη Δήλωση για αγορά από Τρίτους (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6**).

9. Υπεύθυνη Δήλωση Εξειδικευμένου Εμπειρογνώμονα (μόνο για περιπτώσεις επενδύσεων σε κτίρια) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7).
10. Υπεύθυνη Δήλωση Ενεργειακού Ελεγκτή (μόνο για περιπτώσεις επενδύσεων σε διαδικασίες παραγωγής / λειτουργίας) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8).
11. Λογιστική μερίδα/αρχείο, όπου θα παρουσιάζονται όλες οι δαπάνες που αφορούν το Έργο (ημερομηνία τιμολογίου, αριθμός τιμολογίου, όνομα προμηθευτή, ποσό τιμολογίου, κατηγορία της δαπάνης όπως φαίνεται στο Γενικό καθολικό και τα στοιχεία των αντίστοιχων αποδείξεων εξόφλησης). Τονίζεται ότι η λογιστική μερίδα/αρχείο της κάθε επιχείρησης θα πρέπει να είναι σφραγισμένη, υπογεγραμμένη, με ημερομηνία υπογραφής, από τον Λογιστή ή Ελεγκτή ή Διευθυντή της Εταιρείας με εξουσιοδότηση υπογραφής (Authorised Signatory) όπου θα βεβαιώνει ότι οι εν λόγω δαπάνες αφορούν το Έργο και συμπεριλαμβάνονται στο Γενικό Καθολικό της επιχείρησης (General Ledger), πιστοποιώντας στην τελευταία σελίδα, τον αριθμό των σελίδων» ή Παράδειγμα Λογιστικής Μεριδας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9).
12. Βάσει του Άρθρου 34(2) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), απαιτείται η διασφάλιση της αναγνώρισης και προβολής της προέλευσης της χρηματοδότησης της ΕΕ από τους Δικαιούχους (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 10, 10Α, και 10Β,)
13. Τεχνικές Απαιτήσεις Εξοπλισμού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11).
14. Βεβαίωση για την αγορά ή/και εγκατάσταση κλιματιστικού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 Α), όπου εφαρμόζεται.
15. Βεβαίωση για την αγορά ή/και αντικατάσταση κεντρικού συστήματος θέρμανσης/ψύξης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Β), όπου εφαρμόζεται.
16. Βεβαίωση για αφορά ή/και αντικατάσταση λέβητα αερίου καυσίμου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Γ), όπου εφαρμόζεται.
17. Βεβαίωση για εγκατάσταση / Αντικατάσταση Ηλιακών συστημάτων παραγωγής Ζεστού Νερού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Δ), όπου εφαρμόζεται.
18. Αγορά επαγγελματικού Εξοπλισμού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Ε), όπου εφαρμόζεται.

Διευκρινήσεις

1. Οι Αναλυτικές Καταστάσεις Πληρωμών, θα πρέπει να συμπληρωθούν βάσει του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πρότασης σας. Καμία δαπάνη πέραν από αυτές που περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό δεν θεωρείται επιλέξιμη και ως εκ τούτου, δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στους σχετικούς Πίνακες.
2. Δεν επιτρέπεται η έναρξη υλοποίησης οποιασδήποτε επιλέξιμης κατηγορίας δαπάνης πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Σε διαφορετική περίπτωση, η κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης που ξεκίνησε να υλοποιείται πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι μη επιλέξιμη στην ΟΛΟΤΗΤΑ της.
3. Ως έναρξη υλοποίησης θα θεωρείται το ξεκίνημα των κατασκευαστικών εργασιών είτε η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών.
4. Για σκοπούς του Σχεδίου, ως ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης θεωρείται:
  - α) Για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό και υλικά που αφορούν κτηριακές εγκαταστάσεις τα οποία εισάγονται από την αιτήτρια επιχείρηση από το εξωτερικό, η ημερομηνία του τιμολογίου καθώς και η ημερομηνία εισαγωγής τους/ παραλαβής τους.
  - β) Για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό που η επιχείρηση αγοράζει από την εγχώρια αγορά, η ημερομηνία του τιμολογίου του προμηθευτή.
  - γ) Για επενδύσεις σε οικοδομικές εργασίες σε κτίρια (θερμομόνωση κτιρίων ή/και εγκατάσταση κουφωμάτων, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο (α) πιο πάνω) οι ημερομηνίες των τιμολογίων που θα παρουσιάζονται.
5. Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης γίνεται με αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης και δεν δεσμεύει την τελική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.
6. Στο στάδιο καταβολής του τελικού ποσού χορηγίας (Β΄ Φάση), το ποσό προκαταβολής που καταβάλλεται στον Δικαιούχο Έργου θα πρέπει να καλύπτεται από δαπάνες που πληρώνονται από τον Δικαιούχο στο στάδιο υλοποίησης του Έργου. Το εν λόγω ποσό θα πρέπει να δικαιολογείται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου,
7. Η καταβολή του τελικού ποσού της χορηγίας (Β Φάση) θα γίνεται μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου σύμφωνα πάντα με το εγκεκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα. Νοείται ότι πριν την καταβολή της χορηγίας, επιβεβαιώνεται η επίτευξη όλων των όρων του Σχεδίου και θα υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα καταγράφονται στο αίτημα καταβολής χορηγίας. Νοείται ότι η καταβολή ολόκληρου του ποσού της εγκεκριμένης χορηγίας μπορεί να γίνει σε μια μόνο φάση εάν ο δικαιούχος δεν επιλέξει την λήψη προκαταβολής.
8. Ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί όλα τα απαιτούμενα έγγραφα που αναφέρονται στο Παράρτημα Δ του Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου, σχετικά με τη διασφάλιση της τήρησης της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά τη διάρκεια εργασιών για την υλοποίηση της επένδυσης.

9. Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην Παράγραφο 16 του Οδηγού Σχεδίου σε βαθμό που η επιχείρηση να πετύχει τα υποχρεωτικά κριτήρια και προϋποθέσεις έγκρισης, τότε αυτή χάνει το σχετικό δικαίωμα και ακολουθούνται οι διαδικασίες απέναντης της από το Σχέδιο και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας προκαταβολής προσαυξημένο με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.
10. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης της εγκριτικής απόφασης που αφορά αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
11. Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούρια.
12. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
13. Επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που ορίζεται στη νομοθεσία της Ένωσης, δεν είναι επιλέξιμες για χορηγία.
 «Ενωσιακά πρότυπα» είναι τα υποχρεωτικά πρότυπα που ορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία και καθορίζουν το επίπεδο προστασίας που οφείλουν να επιτυγχάνουν οι μεμονωμένες επιχειρήσεις, ιδίως όσον αφορά το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή μεταχείριση των ζώων. Ωστόσο, τα πρότυπα ή οι στόχοι που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο και είναι δεσμευτικά για το κράτος μέλος, αλλά όχι για τις μεμονωμένες επιχειρήσεις, δεν θεωρούνται υποχρεωτικά ενωσιακά πρότυπα.
14. Για όλες τις δαπάνες, απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών ή πιστό αντίγραφο σφραγισμένο και υπογεγραμμένο από τον προμηθευτή και οι αποδείξεις εξόφλησής τους. Σημειώνεται ότι, τα παραστατικά (τιμολόγια, αποδείξεις) που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση μιας δαπάνης από τον Δικαιούχο θα πρέπει να φυλάσσονται σε περίπτωση ελέγχου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και για περίοδο που θα καθορίζεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.
15. Τα τιμολόγια και οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής πρέπει να είναι εκδομένα στο όνομα της αιτήτριας επιχείρησης.
16. Το κόστος των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η χορηγία, σημαίνει την τιμή CIF (Cost, Insurance and Freight - Αξία, Ασφάλεια και Ναύλος) όταν αυτά εισάγονται από άλλη χώρα από την ίδια την επιχείρηση ή την τιμή αγοράς (τιμολογίου) όταν αυτά αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.
17. Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού και προσφοράς υπηρεσιών που **δεν** είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά.
18. Όλα τα τιμολόγια θα γίνονται αποδεκτά μόνο εάν εξοφλούνται με επιταγές της επιχείρησης στο όνομα του προμηθευτή ή με πιστωτική κάρτα της επιχείρησης ή μέσω τράπεζας (μεταφορά από το λογαριασμό της επιχείρησης στο λογαριασμό του προμηθευτή) νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά όπως:
  - Κατάσταση λογαριασμού από την Τράπεζα (Bank Statement) του Δικαιούχου, στην οποία να αναγράφονται οι αριθμοί των επιταγών, οι μεταφορές μέσω τράπεζας (bank transfer) και οι πληρωμές με πιστωτική κάρτα, με τις οποίες έγινε η πληρωμή/ εξόφληση των τιμολογίων.

19. Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται ο αριθμός της επιταγής στην απόδειξη πληρωμής με την οποία έγινε η πληρωμή/ εξόφληση του τιμολογίου, απαιτείται η υποβολή αντιγράφου της επιταγής κατάλληλα σφραγισμένης από την Τράπεζα.
20. Πληρωμές σε μετρητά δεν θα γίνονται αποδεκτές για σκοπούς χορηγίας.
21. Τιμολόγια δαπανών αξίας κάτω των €100, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.
22. Όλα τα στοιχεία ενεργητικού που θα επιχορηγηθούν θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στη μονάδα που λαμβάνει την ενίσχυση, θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού και θα πρέπει να αγοράζονται **από τρίτους**. Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις αγοράς προϊόντων ή πρώτων υλών από συγγενικά πρόσωπα μέχρι 4ου βαθμού ή /και συνδεδεμένες επιχειρήσεις θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το αρχικό κόστος αγοράς ή και κατασκευής τους.
23. Η αγορά υπηρεσιών από συγγενικά πρόσωπα μέχρι 4ου βαθμού ή /και συνδεδεμένες επιχειρήσεις **δεν** είναι επιλέξιμη δαπάνη.
24. Το Υπουργείο διατηρεί το δικαίωμα καθορισμού του τελικού επιλέξιμου κόστους για όλες τις κατηγορίες δαπανών της προτεινόμενης επένδυσης, στη βάση των δεδομένων που θα έχει ενώπιόν της.
25. Για την παραχώρηση της δικαιούμενης χορηγίας ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Τμήμα Φορολογίας (ΦΠΑ και Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν. 38(Ι)/2014), άρθρο 13 «Συμφημισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό».
26. Συμμόρφωση με τους κανόνες και υποχρεώσεις για προβολή, διαφάνεια και επικοινωνία όπως αυτοί φαίνονται με στην παράγραφο 3.3 – Συνημμένο 3 της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Σημειώσεις

1. Η πλήρης υλοποίηση και αποπεράτωση των επενδύσεων σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης θα πρέπει να γίνεται το αργότερο σε **18 μήνες** από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης που θα αποστέλλεται στους δικαιούχους από το ΥΕΕΒ. Επενδύσεις που δεν θα ολοκληρώνονται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.
2. Το αίτημα πληρωμής (Β Φάση) μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο σε τρεις (3) μήνες, από την ημερομηνία λήξης της περιόδου υλοποίησης των επενδύσεων που αναφέρεται στην εγκριτική επιστολή. Σε περίπτωση κωλύματος θα πρέπει να υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα για παράταση και ανάλογη απόφαση θα λαμβάνεται από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας.
3. Ο Δικαιούχος θα πρέπει να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Συντονιστικής Αρχής, του Φορέα Υλοποίησης και γενικότερα όλων των αρμόδιων ελεγκτικών αρχών της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου. Υποχρεούται επίσης να επιτρέπει, κατά τη διάρκεια της περιόδου που προνοείται στο Σχέδιο, σε εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους και/ ή

αρμόδιους Λειτουργούς του Υπουργείου ή/ και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών αρχών να επισκέπτονται ελεύθερα τα υποστατικά της επιχείρησης προς επιθεώρηση των επιχορηγηθέντων επενδύσεων και υποχρεούται να παρέχει σε αυτούς όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις, στοιχεία και πληροφορίες.

4. Κάθε δικαιούχος που εντάσσεται στο Σχέδιο θα πρέπει να τηρεί αρχεία και δικαιολογητικά έγγραφα σε σχέση με τη χρηματοδότηση που λαμβάνει μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (τιμολόγια, αποδείξεις, συμφωνίες, στατιστικές καταγραφές κ.α.) που αφορούν την υλοποίηση της επενδυτικής της πρότασης και τα οποία θα φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας από το ΥΕΕΒ.
5. Κάθε Δικαιούχος που εντάσσεται στο Σχέδιο, θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα ή κατάλληλη λογιστική κωδικοποίηση στο λογιστικό του σύστημα ή ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό ή ξεχωριστό λογιστικό αρχείο που αφορά το επενδυτικό του έργο. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τα έγγραφα δεν τηρούνται σωστά με αποτέλεσμα να απολεσθεί η κοινοτική συνεισφορά από το Κράτος, τότε οι επιχειρήσεις θα επιστρέφουν τη σχετική χορηγία προσαυξημένη με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερμερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.
6. Ο Δικαιούχος θα πρέπει να συμμορφώνεται με όλους τους όρους όπως αυτοί φαίνονται στον Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου και στην ΣΔΧ που έχει υπογράψει με το Υπουργείο.
7. Δικαιούχοι των οποίων οι αιτήσεις/ προτάσεις απορρίπτονται ή μέρος των επενδύσεων τους έχει απορριφθεί γιατί θεωρήθηκαν μη επιλέξιμες, έχουν το δικαίωμα όπως μέσα σε 30 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Υπουργείου ή του εμβάσματος της χορηγίας στον τραπεζικό λογαριασμό της επιχείρησης, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο ή με τρόπο που δύναται να καθορίσει το Υπουργείο μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΥΕΕΒ
8. Όλα τα παραρτήματα τα οποία απαιτούνται για την υποβολή των αιτημάτων πληρωμής είναι αναρτημένα την ιστοσελίδα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας www.meci.gov.cy στον σύνδεσμο: [Σύνδεσμος](#) (Β. Έντυπα υλοποίησης ενταγμένων έργων).

Τηλέφωνα επικοινωνίας

Για πρόσθετες διευκρινήσεις ή πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους αρμόδιους Λειτουργούς της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου – Μονάδα Επαληθεύσεων και Πληρωμών στα τηλέφωνα:

Λειτουργός	Τηλέφωνο	Λειτουργός	Τηλέφωνο
Κωνσταντίνος Κυριάκου	22 867 332	Στέφανη Τσαγγαρίδου	22 867 187
Μαρίνα Καραβά	22 867205	Μαρία Γιασουμή	22 867 184